

Sygn. akt III CNP 28/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku W.L.

przy uczestnictwie M.R.

o nakazanie przeproszenia, zakazanie rozpowszechniania nieprawdziwych informacji, nakazanie sprostowania i zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 marca 2015 r.

na skutek skargi wnioskodawcy

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 26 września 2014 r., sygn. akt I ACz [...],

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą W.L. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 września 2014 r. zważyć należy, co następuje:

Skarżący zarzucił niezgodność zaskarżonego postanowienia, zmieniającego postanowienie Sądu pierwszej instancji przez oddalenie wniosku o zakazanie uczestnikowi M.R. rozpowszechniania określonych we wniosku informacji, nakazanie sprostowania opublikowanych informacji, przeproszenia wnioskodawcy i zapłatę 20.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego z art. 105 § 1 i 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. nr 21, poz. 112 z późn. zm.) przez błędną wykładnię.

Stosownie do ustabilizowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego orzeczenie niezgodne z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. to orzeczenie sprzeczne z niewątpliwymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć oraz orzeczenie wydane w wyniku rażąco błędnej wykładni lub zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 marca 2006 r., sygn. II BP 6/05, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 42, z dnia 31 marca 2006 r., sygn. IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 21 lutego 2007 r., sygn. I CNP 71/06, niepubl., z dnia 8 stycznia 2008 r., sygn.. BP 40/07, niepubl., z dnia 10 czerwca 2008 r., sygn. I BP 54/07, niepubl., z dnia 22 lipca 2010 r., sygn. I CNP 100/09, niepubl., z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 18/09, niepubl., z dnia 5 września 2008 r., sygn. I CNP 27/08, niepubl. i z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.). Przedstawioną wykładnię normy zawartej w przytoczonym przepisie podzielił Trybunał Konstytucyjny, orzekając w wyroku z dnia 27 września 2012 r. (Sk 4/11, OTK-A 2012/8/97, Dz. U. 2012, poz. 1104), że art. 424¹ § 1 k.p.c. rozumiany w ten sposób, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje tylko wtedy, kiedy niezgodność ta jest oczywista, rażąca i przybiera postać kwalifikowaną, jest zgodny z art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Bezprawność judykacyjną,

o której mowa w art. 424¹ § 1 k.p.c., należy definiować w sposób autonomiczny, węższy od tradycyjnie rozumianej bezprawności w dziedzinie odpowiedzialności cywilnej, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej oraz niezawisłości sędziowskiej, co sprawi, że nie może być ona traktowana jako podstawa do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od Państwa w odniesieniu do każdego wadliwego wyroku (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 maja 2006 r., sygn. I CNP 14/06, niepubl., z dnia 28 marca 2007 r., sygn. II CNP 124/06, niepubl., z dnia 14 kwietnia 2008 r., sygn. BP 62/07, niepubl., z dnia 25 marca 2009 r., sygn. V CNP 93/08, niepubl., z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 116/08, niepubl. i z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.).

Skarżący przedstawił własną interpretację wskazanych w skardze przepisów Kodeksu wyborczego, jednakże weryfikacja jego tezy o niezgodności z prawem zaskarżonego orzeczenia nie może nastąpić bez sięgnięcia do istoty władzy sądowniczej, tj. orzekania w warunkach niezawisłości, w sposób bezstronny, zależny nie tylko od obowiązujących ustaw, ale także od „głosu sumienia” sędziego oraz jego swobody w ocenie prawa i faktów stanowiących podłoże sporu. Swoboda ocen sędziego wynika nie tylko z władzy sędziowskiej, ale także z prawa pozytywnego, często posługującego się pojęciami niedookreślonymi i klauzulami generalnymi albo dekretującego wolność decyzji sędziego. Treść orzeczenia zależy również od rezultatów wykładni, które mogą być różne, w zależności od jej przedmiotu, metod oraz podmiotu, który jej dokonuje. Z istoty wykładni wynika więc wiele możliwych interpretacji, a sam fakt wykładni z natury rzeczy nacechowany jest subiektywizmem. Już z tych powodów uzasadnione jest, aby w odniesieniu do działalności jurysdykcyjnej sądu sformułować autonomiczne pojęcie bezprawności. Jeśli więc na gruncie odpowiedzialności cywilnej bezprawność oznacza generalnie naruszenie normy właściwego zachowania się, wynikającego z ustawy lub z umowy międzynarodowej, to w odniesieniu do odpowiedzialności za wydanie orzeczenia sądowego musi być skorygowana specyfiką władzy sądowniczej oraz jej ustrojem. Niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi zatem mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, których to cech nie nosi zaskarżone rozpatrywaną skargą postanowienie.

Skarżący nie uprawdopodobnił ponadto wyrządzenia szkody przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy. Wymaganie uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody polega na przedstawieniu wyodrębnionego wyводу przekonującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141, z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, nie publ., z dnia 23 września 2005 r., III CNP 5/05, nie publ. oraz z dnia 22 listopada 2005 r., I CNP 19/05, nie publ.). Tego rodzaju przesłanek skarżący nie przedstawił. W świetle wywodów skargi należy przyjąć, że skarżący wiąże poczucie krzywdy (szkody niemajątkowej) nie z wydaniem zaskarżonego orzeczenia, lecz z krytycznymi publikacjami uczestnika dotyczącymi pracy zawodowej wnioskodawcy, ukazującymi się przez dłuższy czas, także przed kampanią wyborczą. Jeśli zdaniem skarżącego doszło w ten sposób do naruszenia jego dóbr osobistych, może on dochodzić swoich roszczeń z tym związanych na zasadach ogólnych.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 424⁹ k.p.c. orzeczono jak wyżej.